

Het derde oog

Yvonne Al-Ibrahim

Yvonne Al-Ibrahim is lid van de Coventry loge van de Engelse afdeling van de TS Adyar. Zij gaf deze voordracht tijdens een sessie van de Krotona School of Theosophy.

Het Derde Oog, soms bekend als het Oog van Shiva, wordt voor het eerst genoemd in de eerste stanza van *De Geheime Leer*.

Alleen de ene vorm van bestaan strekte zich grenzeloos, eindeloos, oorzaakloos uit in een droomloze slaap; en het leven klopte onbewust in de universele ruimte door heel de alomtegenwoordigheid, die door het 'geopende oog' van de Dangma wordt waargenomen (GL I, stanza I, 8).

Dangma betekent gezuiverde ziel of Mahatma en 'geopend' betekent dat het innerlijk oog van spirituele visie wakker gemaakt is, of dat de eigenschap van spirituele intuïtie bereikt is. Deze eigenschap is verbonden met het Derde Oog. Wij hebben veel mythologische verslagen van rassen die dit innerlijk oog bezaten.

Wat is het verhaal van Odysseus anders dan het verhaal van een ras dat zijn innerlijke visie verloor, de atrofie van het Derde Oog. Het vertelt de geschiedenis van reusachtige wezens die wonen in een land dat omringd is door de zee. Op een dag troffen Odysseus en zijn mannen dit land aan toen zij op weg naar huis waren van de Trojaanse oorlogen. De inwoners van het land werden Cyclopen genoemd, 'rondogen', want zij bezaten een oog in het midden van hun voorhoofd. Het verhaal vertelt hoe één van de reuzen, 'Polyphemus', Odysseus en zijn mannen gevangen nam; op hun beurt verblindden zij hun tegenstander vakkundig en ontsnapten zij aan hun overweldiger. Ofschoon Homerus' verhaal verzonnen is, gebruikte het één van de mythen uit die tijd om een waarheid in de geschiedenis van de mensheid te vereeuwigen.

Terugkerend tot *De Geheime Leer* vinden wij het volgende in het tweede stel stanza's over de menselijke ontwikkeling:

Toen werd het vierde ras vervuld van trots. Wij zijn de koningen, wij zijn de goden. Zij bouwden tempels voor het menselijk lichaam. Het mannelijke en het vrouwelijke aanbaden zij. Het derde oog werkte toen niet meer (GL II, stanza X, 41,42).

Deze sloka's bevestigen dat het Derde Oog ooit functioneerde tijdens het 'gouden tijdperk' toen de goden zich tussen de mensen begaven, terwijl mensen nog androgyn waren. Maar toen de goden onzichtbaar werden en mensen biseksueel werden, verzonk de mensheid in de diepten van de modder van de materie en verloor langzamerhand het innerlijk zicht.

Tijdens het eerste deel van het derde ras waren mens en dier etherisch, in bezit van slechts één gezichtsorgaan, het derde oog; de twee fysieke ogen aan de voorkant moesten zich nog ontwikkelen onder de ondoorzichtige huid. Naarmate de mens verviel tot verdorvenheid verloor het oog geleidelijk zijn kracht en werd vervangen door de twee ogen die wij tegenwoordig bezitten, ofschoon het niet volledig atrofieerde, tot het derde Atlantische onderras vlak voor de enorme overstroming van Atlantis.

Er bestaat een commentaar dat ons meer inzicht geeft in de aard van het Derde Oog: *Er waren vierarmige menselijke wezens in die oude tijden van de man-vrouwen (hermafrodieten); met één hoofd, maar toch drie ogen. Zij konden vóór en achter zich zien (GL II, 294).*

Dit suggereert dat het vierde ras zijn Derde Oog in zijn achterhoofd had in plaats van middenin het voorhoofd.

Toen het vierde (ras) de middelbare leeftijd had bereikt, moest het innerlijke gezichtsvermogen met kunstmatige middelen worden opgewekt en verkregen, en de oude wijzen kenden het proces daarvan... Degenen met het dubbele gezicht werden mensen met één gezicht, en het oog werd diep in het hoofd teruggetrokken en is nu onder het haar verborgen. Tijdens de werkzaamheid van de innerlijke mens (tijdens trances en geestelijke visioenen) zwelt het oog op en zet het uit. De arhat ziet en voelt het en laat zijn handeling daardoor leiden... De onbevleete lanoo (leerling, chela) hoeft geen gevaar te vrezen; hij die niet zijn zuiverheid bewaart (die niet kuis is), zal geen hulp ontvangen van het 'deva-oog' (GL II, 294-5).

Het commentaar zegt verder dat het derde oog geleidelijk versteende en al snel verdween (GL II, 294).

Het heeft echter een bewijs voor zijn bestaan achtergelaten, een klein zwart erwachtig uitsteeksel, bekend als de pijnappelklier (GL II, 295).

Het 'epifyse cerebri', of het pijnappellichaam, krijgt zijn naam door zijn vorm, die lijkt op een dennenkegel. Het is een erwachtige massa weefsel dat met een steeltje vastzit aan het derde ventrikel van het brein. Het wordt vaak gesymboliseerd door het zoemende kegelspeelgoed van Bacchus, waarvan de toepasselijkheid bevestigd is door hen die het geluid van de pijnappelklier in actie ervaren hebben. De degeneratie van de pijnappelklier begint op de leeftijd van zes of zeven en is voltooid tegen de puberteit wanneer deze lijkt op een verdikte draad van vezelachtig weefsel. De natuur is economisch en heeft andere delen van de primitieve mens geëlimineerd die niet langer een doel dienen, maar de pijnappelklier blijft zitten.

De biologische functie van de pijnappelklier is het reguleren van het endocriene systeem, waarbij het zowel het willekeurige als het autonome zenuwstelsel beheerst. Het is bekend dat het zowel serotonine als melatonine vrijgeeft, waarbij

zijn secreties beïnvloed worden door allerlei stimuli, waaronder licht. Kennis van esoterische abstracties werd ondergronds gedreven door vervolgende religies en er werden veel symbolen gebruikt om de waarheid over het Derde Oog te verhullen. In de bijbel werd er vaak naar verwezen als de stralende kom, en in de legenden van Arthur als de Heilige Graal. In de Egyptische mysteriën stond het bekend als het Oog van Horus en in de Engelse mystiek als de hoorn van de eenhoorn. Jezus sprak met verwijzing naar het Derde Oog: *Als uw oog enkelvoudig is, zal uw hele lichaam vervuld worden met licht.*

Er is ook wel gesuggereerd dat de Egyptenaren wisten dat reptielen de hoogste ontwikkeling van de pijnappelklier bieden; om deze reden werd het uraeus, het slangenembleem, op het voorhoofd van de farao's gezet, waar een oosterling het Derde Oog zou hebben gezet.

Descartes zag de pijnappelklier als de woning voor de ziel. De ware kracht ligt echter niet in de pijnappelklier zelf, maar in zijn spirituele tegenhanger, het kruinchakra dat alleen zichtbaar is voor, een helderziende. Dit gebied wordt altijd door vuren omspeeld, maar wanneer kundalini het een kort ogenblik verlicht, is het hele universum te zien!

Om de volledige kracht van kundalini te bereiken moet de mens met succes de drie chakra's in het hoofd coördineren. Hij heeft het licht van atma, de Wil, het mededogen van buddhi en het abstracte denken van manas nodig om de pijnappelklier tot actie te brengen en daardoor het Derde Oog te verlichten. De energie van het hart gaat over naar het voorhoofdchakra, de energie van het basischakra beweegt naar het kruinchakra en de keel, naar het Alta Major. Wanneer deze drie hoofdcentra samenvallen en een driehoek van esoterisch belang vormen, zal een draaikolk van energie ontstaan, waaruit het Derde Oog gevormd zal worden.

Het Derde Oog is altijd een doel van esoterische discipline, dus hoe komt het in actie en verandert het de mens in een superwezen? Mevrouw Blavatsky gaf ons een mooi inzicht in deze kwestie in *De Stem van de Stilte*:

I,2 Hij die de stem van Nada, het 'Geluidloze Geluid', zou willen horen en begrijpen, moet leren wat de aard van Dharana is.

I,9 Voordat de Ziel kan zien, moet de innerlijke harmonie worden bereikt en het stoffelijke oog moet blind worden voor alle begoocheling.

10. Voordat de Ziel kan horen, moet het beeld (de mens) even doof worden voor het bulderen als voor fluisteren, voor het getrompetter van olifanten als voor het zilveren zoemen van de gouden vuurvlieg.

11. Voordat de Ziel kan verstaan en zich zou kunnen herinneren, moet zij één worden met de Stille Spreker, zoals de vorm waarnaar de klei wordt gemodelleerd eerst één was met het denken van de pottenbakker.

12. Want dan zal de Ziel horen en zal zij zich herinneren.

Hoe kunnen wij onszelf voorbereiden op deze transformatie? Door dienstbetoon aan de mensheid, door de leringen van de Aloude Wijsheid te bestuderen, door meditatie, door een leven van zuiverheid te leven.

Uiteindelijk moet het hele leven één doorgaande meditatie worden. Door het betreden van het doornige levenspad brengen wij misschien vele beproevingen over onszelf, maar geen die wij niet kunnen verdragen. Het werk van de theosoof is het transformeren van ons bewustzijn en een waarachtig mens te zijn door het verlichten van het Derde Oog.

Uit: *The Theosophist*, Januari 2009

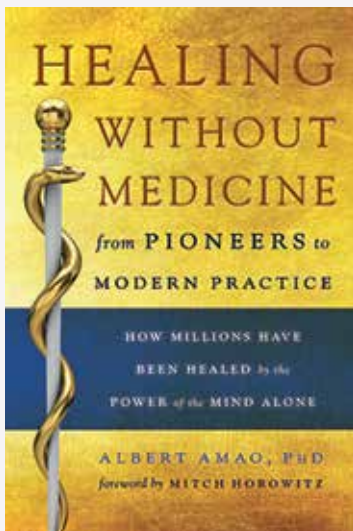
Vertaling: A.M.I.

Overleden TVN leden

Op 26 januari 2015 is overleden mevrouw J.M. Dorsman-Hoogervorst uit Zierikzee. Zij was 86 jaar en lid sinds 1986.

Moge onze liefde en dankbaarheid haar begeleiden op haar verdere zielereis.

Advertentie:

Albert Amao

Healing without Medicine

from Pioneers to Modern Practice

Quest Books, 2014 - 334 blz., paperback

ISBN: 978 0 8356 0921 0

Prijs: 18,95

Amao geeft een fascinerend overzicht van de bewegingen in Amerika vanaf de 18e eeuw die pleitten voor een andere benadering van ziekte en gezondheid.

Daarop voortbordurende geeft hij een rationele uitleg van de opvatting dat de kracht van het denken lichaam en psyche kan genezen. Hij geeft voorbeelden van mensen die zichzelf genazen van ongeneeslijk geachte ziekten.